

SESIUNEA DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE DOCTORANZI ALBAIULIENI ȘI OPORTUNITATEA CERCETĂRII ISTORICE

Alma Mater Apulensis a găzduit, la 4 noiembrie 2005, ediția întâi a unei sesiuni de comunicări susținută de și pentru doctoranzii în istorie, înscriși exclusiv la universitatea albauliană. Pentru a fi mai preciși, este vorba de un grup de 16 tineri (în linii mari) istorici, oarecum eterogen din punctul de vedere al prestațiilor și preocupărilor istorice, dar coagulat prin pasiunea, ori cel puțin datoria față de știința sub imperiul căreia își desfășoară cercetările, și capacitat de coordonarea profesorilor Iacob Mârza și Eva Mârza, sub bagheta cărora își arde etapele devenirii ca istoric fiecare dintre cei prezenți cu comunicări la sesiunea în discuție. Evident, simpla atașare la titlu a formulei „prima ediție” dezvăluie intențiile pentru permanentizarea acestui demers al tinerilor istorici albaulieni, și, de ce nu, cu o frecvență anuală regulată, în luna premergătoare sărbătorii naționale, atunci când, cu totul explicabil, și Clio este mai intens slujită la Alba Iulia decât în oricare parte a anului.

Lucrările sesiunii s-au desfășurat pe durata întregii zile, în două reprize demarcate de lansarea cărții lui Ioan Popa Zlatna, *Amintiri din Țara Corvinilor* (Ed. îngrijită de Mircea Popa-Zlatna, Alba Iulia, Editura Fundația Paem, 2004), cu impresionantele sale volume. Ordinea dezbaterilor lucrărilor a fost stabilită în principal după criteriul cronologic al conținutului articolelor, în măsura în care acest fapt a fost posibil, dată fiind axarea unora dintre comunicări asupra aspectelor metodologice ale istoriei și asupra științelor auxiliare: Bernád Rita, *Structurarea arhivelor parohiale romano-catolice din Transilvania. Tipuri de documente*; Emanoil Pripon, *O posibilă provocare pentru muzeografia contemporană: valorificarea expozițională a șantiierelor arheologice preventive, la inițiativa investitorului*.

Trecând peste șirul inițial al expunerilor și încercând sintetizarea mesajului științific al acestei întruniri, trebuie să menționăm că majoritatea lucrărilor a vizat nuanțarea peisajului istoriografic și cultural al secolelor XVIII-XX. Școala Ardeleană și prelungirile sale, un subiect ce a generat la Alba Iulia fidelitate și pertinență, a fost și de această dată bine reprezentat, prin vocile lui Ioan Oros, cu comunicarea *Samuil Micu și principiul listei fondatoare sau despre începuturile istoriografiei asupra cărții românești*, a Anei-Maria Roman-Negoii, cu *Gheorghe Șincai. Discurs istoric în „Hronica Românilor”. Repere în construirea unei teze de doctorat*, Larisei Matei, *Dimensiuni ale Aufklärung-ului Ion Budai-Deleanu. Considerații pe marginea operei istorice și filologice*, sau a lui Claudiu Șular, *Activism cultural și politic în zona Năsăudului în secolul al XIX-lea: vicarul Ioan Marian (1796-1846) – dascăl al neamului românesc*. Un alt grupaj s-a axat pe relevarea unor concepte de natură istoriografică: Octavian Marcu, *Interferențe iluministe și romantice în manualul „Elemente de istorie a lumii” al lui Florian Aaron*, Tudor Roșu, *„Magazin istoric pentru Dacia”: semnificații ale unui titlu*; Dan Mazălu, *Istorie și memorialistică. Aspecte ale societății române moderne redată în memoriile vremii*, Fănică Niță, *Câteva considerații ale istoricului Augustin Bunea despre Reformă și Biserica românilor transilvăneni în secolul al XVI-lea*. Lucrările având drept plajă secolul al XX-lea au reușit să aducă în prim-plan documente noi, din zona arhivelor Securității: Liviu Pleșa, *Dosarul istoricului Silviu Dragomir de la Securitate*, Liviu Zgârciu, *Istorici sub regimul comunist. Ioachim Crăciun (1949-1963)*, Elis Pleșa, *Rolul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej în direcționarea politicii externe a României*. Spectrul conținuturilor a fost lărgit de alte comunicări ale întrunirii, mai puțin încadrabile unui grupaj, dar care au trezit, de asemenea, un puternic interes: Cornelia Popa-Gorjanu, *Corespondența dintre Nicolaus Olahus și Camillus Gilinus*; Teodora Ancateu, *Atitudini și mentalități față de cartea românească veche în secolele XVII-XIX în comitatul Alba Inferioară*, respectiv Oana Indrieș, *Revoluție lingvistică/Revoluție națională. Problema limbii naționale la popoarele din Europa de Est în prima jumătate a secolului al XIX-lea*.

Alerte, fluide, concentrate, detaliate, apăsate sau lente, modalitățile de expunere ale celor 16 lucrări au lăsat să se întrevadă tot atâtea modele de interpretare ale scrierii istorice. Unele s-au arătat a fi mai analitice, de multe ori resursele memoriei imediate la care apelează contactul direct cu documentul conducând spre un astfel de discurs; altele s-au văzut a fi verificate de un spirit sintetic mai mult ori mai puțin accentuat. O parte dintre aceste lucrări este deja tipărită în numărul curent al revistei *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*, odată cu prezenta notă, cealaltă parte urmând să ia, de asemenea, calea publicării într-un viitor nu prea îndepărtat, dacă, sperăm, auspiciile vor fi favorabile.

TUDOR ROȘU